

Advent 2. vasárnap „A”

Iz 11,1-10; Róm 15,4-9; Mt 3,1-12

Az előfutár

Figyelmeztetés és vigasztalás

A **Keresztelő öltözete**; a próféták ruházata; Acház erről ismeri fel Illést!

A mai vasárnap evangéliuma a Keresztelő alakját állítja elénk. Egyszerű ruhát visel, mint a régi próféták, nem emberek által termelt, készített ételeket fogyaszt, hanem sáskán és vadmézen él, azt eszi, amit a természet felkínál neki. Így - függetlenül az emberektől - egészen Isten rendelkezésére állhat. Azt hirdeti, hogy elközelgett az Isten országa; megtérésre, bűnbánatra szólítja fel az embereket. A hozzá sereglőket megmeríti a Jordán vizében, tisztulásuk és újjászületésük jeléül. A rituális fürdők a korabeli zsidó felekezetek vallási gyakorlataiban is fontos szerepet játszottak, János keresztsége azonban nem vissza-visszatérő tisztulási szertartás, hanem valami egyetlen, életfordító megtisztulásnak a kifejezője.

Máté evangélista szerint sok farizeus és szadduceus volt azok között, akik János szavára hallgattak. A Keresztelő kemény szavakkal fordul hozzájuk: „Ki indított arra, hogy meneküljete a közelgő harag elől? Teremjéte a bűnbánat méltó gyümölcset!” Van hát mit megbánniuk ezeknek az igaz voltokra büszke embereknek is! Jézus majd konkrét vitába száll velük, figyelmezteti őket arra, hogy a törvény s a templom közelében élő embernek különös kísértések közt kell Isten kegyelmébe fogódzkodnia. Most a Keresztelő arra tanítja őket, hogy a Megváltó körül az utolsókból első, a elsőkből utolsó lehetnek.

Megtérésre hívó szó Isten országának szemhatárán belül hangzik el, akárcsak Jézus igehirdetésében. Jelentése tehát nem valamiféle fanatikus, szent ünnepre szóló toborzás, hanem felkínált üdvösség, amely - ha rejtetten is - jelen van már a mostani időben, és amelyért mindent oda lehet adni, mégpedig örömmel. Hiszen éppúgy villanásnyi idő van csupán a felemelt fejsze és a fa gyökere között, mint az ítélet és a jelen között - hirdeti János. A meghívó szó mindig az övé, a miénk csak az elfogadása, a szó-fogadás.

„Térjete meg, elközelgett a mennyek országa”. A bibliában nem ismeretlen fogalom a megtérés, görögül „metanoia”. Az Ószövetségben gyakorta körülírták ezt a jelenséget. A megtért ember szíve az Úrhoz

ragaszkodik. A metanoia görög szónak megfelelő héber „sub” szó azt jelentette, valaki elfordul a bűntől és odafordul az Istenhez, vagyis erkölcsi fordulatot hajt végre. Ellentétben a középkori kazuisztikára épülő keresztény gyóntatási gyakorlat szemléletével, mely az ember bűneit kategorizálta bocsánatos és halálos bűnökre, az ószövetségi etika az ember életét és etikai magatartását egy úthoz hasonlította. Ez vezethet az Isten felé, ez lesz Jézus szűk útja, de vezethet a bűnösök felé, amelynek vége, hogy egy asztalhoz ül valaki a bűnösökkel. Erről legmegragadóbb képet az első zsoltár fest, szétválasztva a bűnösök és az igazak gyülekezetét. Az Újszövetségben ugyanezt inkább arra a mozzanatra értették, amikor valaki szakít korábbi bűnös életével és új életet kezd. Amit fontos tudni, nem a személyisége változik meg, hanem a személyisége és emberi tulajdonságainak működtetési iránya. A megtérés tehát nem egyszerűen bánkódni értelemben fordítatik, hanem arra a belső fordulatra utal, amely az embert, aktívvá teszi erkölcsileg jó irányba.

Keresztelő János is Jézus is ezzel kezdi igehirdetését, ugyanis az Isten országát, vagy a mennyek uralmát csak azok képesek építeni itt a földön, akik megtértek. Minden egyes ember a megtéréssel a messiási idők elközelgését sűrgeti. Az Isten országa ugyanis minden jótettel közelebb kerül az emberekhez, és a megtért ember pedig, minden jótettével közelebb kerül az Istenhez.

Ő volt az! Lenyűgöző, hogy János - lenyűgöző, hogy bárki -, egy évszázadokkal korábban élt próféta jóslatából meríthet küldetést és hivatást. Hisz ma is ez a kérdés: ki vagyok én, mi a célom? Sok fiatal nem tud erre választ, és nem pusztán azért, mert fiatal. Egyfelől nincs, aki megtanítsa őket a hagyományra, mely azonosságunk része. Az európai alkotmány ilyen azonosságdeficit dokumentuma. Másfelől, honnan merítsen erkölcsi alapot, bátorságot, hogy a mindenkori képmutatókat „viperafajzatnak” nevezze? Ezt is tanulni kéne valahogy. Prófétaiskolákra van szükség. Lenne szükség. Persze, könnyebb másnak utat mutatni, mint magunknak elkerülni a csapdát, hogy belekapaszkodjunk vélt bizonyosságainkba János kortársai abba kapaszkodtak, hogy Ábrahám gyermekei.

Karácsony előtt magunkra kell vonatkoztatnunk a *pusztában kiáltó* szavát. Az ünnep nem pusztán emlékezés, hanem kegyelmi idő. Biztatás annak, aki messzire szakadt Jézustól: Isten a kövekből is fiakat támaszt - Ábrahámnak?

Magának! De biztatás azoknak is, akik a mindennapos hűség terhét hordozzák:
térjünk meg ahhoz, aki azt mondta, hogy az ő terhe könnyű, az ő igája édes.